

Collegebesluit

Onderwerp: Decembercirculaire 2014

Reg. Nummer: 2015/ 17799

1. Inleiding

De decembercirculaire 2014 is de derde circulaire die in 2014 is verschenen over de ontwikkeling van het Gemeentefonds. De decembercirculaire bevat geen gegevens over een mogelijke bijstelling van het accres; dit omdat deze circulaire geen bijstellingsmoment voor het accres is. Inmiddels is wel bekend dat de rijksuitgaven in 2014 achterblijven bij de ramingen. Dat is van invloed op het Gemeentefonds via de normeringssystematiek (samen trap op en trap af) en leidt tot een lager accres. In onze bijgestelde raming voor 2014 houden wij daar op voorhand rekening mee. Het karakter van de circulaire is vooral het afwikkelen van het uitkeringsjaar 2014. Daarnaast wordt informatie verschaft over integratie en decentralisatie uitkeringen en worden mededelingen gedaan over specifieke onderwerpen zoals het gebruik van derivaten door gemeenten. In deze nota worden de belangrijkste punten uit de circulaire op een rij gezet.

2. Besluitpunten

1. Het college neemt kennis van de (financiële) uitkomsten van de decembercirculaire 2014 en houdt daarbij rekening met een geraamde negatieve bijstelling van het accres 2014 met € 60 mln, een bijstelling voor Haarlem van € 0,6 mln.
2. De financiële uitkomst over 2014 mee te nemen in de jaarrekening 2014 en via een voorstel tot bestemming van het rekeningsresultaat 2014 de in tabel 1 aangegeven middelen voor LBTH (€ 10.000) en Participatiewet (€ 100.000) over te hevelen naar 2015. De beleidsafdelingen kunnen ingevolge de bestaande procedure een bestedingsvoorstel doen voor deze budgetten Verwerking vindt plaats bij de 1^e Bestuursrapportage 2015.
3. De uitkomst voor 2015 en volgende jaren te verwerken in het financieel meerjarenbeeld als onderdeel van de Bestuursrapportage 2015 / Kadernota 2015.
4. De betrokkenen worden geïnformeerd over de uitkomsten van de circulaire.
5. De nota wordt ter informatie aan de commissie Bestuur gezonden.

3. Beoogd resultaat

Het in kaart brengen van de (financiële) resultaten van de decembercirculaire 2014 en de betekenis daarvan voor het financiële beeld van de gemeente Haarlem.

4. Toelichting

Een cijfermatige vergelijking van de decembercirculaire 2014 met de septembercirculaire 2014 levert het volgende beeld op:

Tabel 1: Vergelijking decembercirculaire 2014 met septembercirculaire 2014 (bedragen x € 1.000);
(*minteken staat voor nadeel*)

	2014		2015		2016		2017		2018		2019	
Septembereirculaire	188.824	v	276.989	v	277.043	v	272.535	v	270.065	v	269.374	v
Decembereirculaire	188.183	v	277.666	v	277.581	v	272.579	v	269.838	v	269.135	v
Verskil	- 641	n	677	v	538	v	44	v	- 227	n	- 239	n
<i>Verklaring</i>												
1. Accres	- 583	n										
2. bijstelling maatstaven	- 168	n										
3. suppletie-regeling			334	v	132	v	65	v				
4. Totaal budgettair (regel 1 t/m 3)	- 751	n	334	v	132	v	65	v	-		-	
5. Decentralisatie en integratie uitkeringen												
5a. LBTH	10	v			20	v	20	v				
5b. Participatiewet	100	v	500	v	400	v						
5c. Centra jeugd en gezin			- 157	n	- 153	n	- 180	n	- 227	n	- 239	n
5d. Gezond in de stad					139	v	139	v				
5. Totaal decentralisatie en integratie uitkeringen	110	v	343	v	406	v	- 21	n	- 227	n	- 239	n
6. Totaal (regels 4 + 5)	- 641	n	677	v	538	v	44	v	- 227	n	- 239	n

Verklaring

1. Accres

In de circulaire is geen informatie opgenomen over de achterblijvende rijksuitgaven in 2014 en de gevolgen daarvan voor het accres 2014. Het rijk gaat er namelijk van uit dat de septembercirculaire het laatste bijstelmoment voor het acces van het lopende jaar is. Een mogelijke bijstelling wordt pas verwerkt in de meicirculaire van de het volgende jaar. Uit de najaarsnota van het rijk valt af te leiden dat er in 2014 sprake is van onderuitputting van de rijksuitgaven voor een bedrag van € 300 mln. Dat zou via de normeringssystematiek leiden tot een neerwaartse bijstelling van het accres van € 60 mln. Haarlem maakt altijd een eigenstandige inschatting van de ontwikkeling van het gemeentefonds en daarom wordt dit bedrag betrokken bij de financiële bijstelling voor 2014. Dit betekent dat wij in onze opstelling uitgaan van een verlaging van het accres met 5 punten hetgeen neerkomt op een bedrag voor Haarlem van € 585.000. Voor de latere jaren laten wij het accres t.o.v. onze eerdere raming van de septembercirculaire ongewijzigd, omdat er geen aanvullende aanwijzingen zijn tot aanpassing.

2. Bijstelling maatstaven

Een belangrijke maatstaf die bij de verdeling van de gelden uit het gemeentefonds wordt gehanteerd is het aantal bijstandsgerechtigden. Volgens nog voorlopige cijfers blijft het aantal dat voor 2014 wordt gehanteerd iets achter bij de Haarlemse raming. Dat leidt tot een nadeel voor 2014 van € 168.000. Voor de jaren na 2015 sluit de Haarlemse raming aan bij de geraamde landelijke ontwikkeling en bestaat er op dit moment geen aanleiding om de raming vanaf 2015 bij te stellen.

3. Suppletieregeling

Met ingang van 2015 zijn de resultaten van de landelijke herverdeling van een deel van de algemene uitkering (eerste deel groot onderhoud) in de cijfers verwerkt. Ten opzichte van de cijfers in de septembercirculaire heeft er een wijziging plaatsgevonden. Dat is met name gevolg van een correctie voor de 60 gemeenten met gevangenissen en/of kazernes binnen hun grenzen. Deze gebouwen tellen onder de wet Basisadministratie Gebouwen (wet BAG) niet mee. Omdat dit tot forse herverdelingseffecten leidt voor de betrokken gemeenten, is er een vierjarige overgangsregeling getroffen. Voor Haarlem levert dit een voordeel op van € 334.000 in 2015, € 132.000 in 2016 en € 65.000 in 2017.

4. Totaal budgettair

In lijn met eerder vastgelegde afspraken worden toevoegingen of onttrekkingen aan decentralisatie en integratie uitkeringen in beginsel budgettair neutraal geraamd. Uitgangspunt daarbij is dat de betreffende hoofdafdeling aangeeft hoe de toevoeging of onttrekking aan een uitkering wordt besteed of op de bestaande budgetten wordt gekort. Per saldo is daarmee voor het concern de uitkomst budgettair neutraal. Dit heeft betrekking op de onder 5 genoemde mutaties.

Met inachtneming van de budgettaire neutraliteit van de onder 5 genoemde regelingen geeft regel 4 het budgettaire resultaat van de circulaire voor Haarlem. Daaruit blijkt dat er voor 2014 rekening gehouden moet worden met een budgettair nadeel van € 751.000. Zoals eerder aangegeven is dit nadeel vooral het gevolg van de verwachte onderuitputting van de rijksuitgaven in 2014. De meicirculaire zal uitsluitend moeten brengen over de daadwerkelijk omvang van de rijksuitgaven van het vorig jaar en de betekenis daarvan voor de algemene uitkering.

5. Decentralisatie en integratie uitkeringen

a. Voor de regeling LBHT- emancipatiebeleid (lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen en transgenders), ontvangt Haarlem in 2014 € 10.000, en in 2016 en 2017 jaarlijks € 20.000. Het bedrag over 2014 zal via een voorstel tot bestemming van het rekeningsresultaat 2014 worden overgeheveld naar 2015. In lijn met de bestaande afspraken kan de hoofdafdeling een bestedingsvoorstel voor deze gelden doen.

b. Voor de implementatie Participatiewet ontvangen de 35 centrumgemeenten ieder een bedrag van € 1,0 mln. Hiervan heeft € 100.000 betrekking op 2014, € 500.000 op 2015 en € 400.000 op 2016. Ook hiervoor geldt dat via een voorstel tot bestemming van het rekeningsresultaat 2014 het bedrag van € 100.000 zal worden overgeheveld naar 2015 en dat een bestedingsvoorstel zal worden ingediend.

c. Met ingang van 2015 worden de middelen van de decentralisatie uitkering Centra voor Jeugd en Gezin overgeheveld naar de algemene uitkering en verdeeld via de maatstaven, jongeren, huishoudens met een laag inkomen, minderheden en eenouderhuishoudens. Deze overheveling leidt tot

herverdeeeffecten. Voor Haarlem pakt dit negatief uit, met € 157.000 in 2015 en oplopend tot € 239.000 in 2019. Om dit op te vangen zal door de beleidsafdeling een voorstel worden ingediend.

d. De bestaande regeling Gezond in de Stad ad. € 139.000 wordt doorgetrokken naar de jaren 2016 en 2017. Dit zal worden meegenomen bij het opstellen van het financieel meerjarenbeeld als onderdeel van de 1^e Bestuursrapportage 2015 en de Kadernota 2015.

5 totaal. Deze regel geeft het totaal aan van de mutaties in de onder 5a t/m 5d genoemde decentralisatie- en integratie uitkeringen. Zoals eerder aangegeven vallen deze mutaties in principe budgettair neutraal uit.

Overige informatie uit de circulaire

Sociaal domein

Zoals bekend wordt met ingang van 2015 een bedrag van ruim € 108 mln aan de Haarlemse algemene uitkering toegevoegd voor het Sociaal Domein. Over de precieze omvang van de bedragen van de diverse onderdelen van het Sociaal Domein bestaat onduidelijkheid. De verwachting was dat de decembercirculaire helderheid zou scheppen. Dat is niet het geval. In de circulaire wordt aangegeven dat de bedragen voor 2015 ten opzichte van de septembercirculaire geen wijziging ondergaan, maar dat deze bedragen niet definitief zijn.

Dat heeft o.a. te maken met het feit dat een aantal centrum gemeenten hebben aangegeven dat het budget voor beschermd wonen ontoereikend is. Dat is aanleiding voor aanvullend onderzoek. De resultaten daarvan worden op z'n vroegst in januari 2015 verwacht.

Voorts zijn de uitkomsten van het objectief verdeelmodel voor de jeugdzorg nog niet bekend. Dat model is bepalend voor de verdeling van de middelen over de gemeenten met ingang van 2016.

Ook voor de andere onderdelen van het Sociaal Domein gelden objectieve verdeelmodellen. Om herverdeeeffecten zoveel mogelijk te temperen zal er bij de introductie daarvan gewerkt worden met een overgangstermijn. Hierover vindt nog overleg plaats met de VNG.

De verwachting is dat er in het eerste kwartaal van 2015 meer bekend zal worden over zowel de uitkomsten van de verdeelmodellen als de overgangsregeling die daarbij getroffen zal worden. Zodra dit bekend is en de uitkomsten op gemeentelijk niveau voorhanden zijn, ontvangt u hierover nadere informatie.

Kengetallen financiële positie

In de decembercirculaire wordt aangegeven dat er voorstellen in de maak zijn om te komen tot een verplichte basisset van vijf kengetallen die in samenhang informatie moeten geven over de financiële positie van de gemeente. Het gaat daarbij om:

1. Netto schuldquote
2. Solvabiliteitsratio
3. Kengetal grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte
5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens

In de komende maanden wordt e.e.a. verder uitgewerkt. Het is de bedoeling om medio 2015 hierover een besluit te nemen. Geplande invoering is met de begroting 2016 en de jaarrekening 2015.

Drempelbedrag schatkistbankieren / gebruik derivaten

De regeling schatkistbankieren is met ingang van 5 december 2013 van kracht. Onderdeel daarvan is dat gelden tot een drempelbedrag door gemeenten buiten de schatkist kunnen worden aangehouden. Voor de bepaling van dit bedrag is de stand van het begrotingstotaal van 1 januari van het lopende jaar van belang. Eerder bestond de indruk dat de stand per ultimo van het lopende jaar bepalend zou zijn. Dat is in de praktijk niet werkbaar.

Het gebruik van derivaten door decentrale overheden wordt verder gereguleerd.

Voor Haarlem is dit van geen verdere betekenis omdat Haarlem bij de financiering geen gebruik maakt van derivaten.

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester